

องค์ความรู้ ภาษา-วัฒนธรรม

โดยสำนักงานราชบัณฑิตยสภา

สรุปสาระ:

ในอดีตหากเอ่ยถึง สมรรถนะ (competency) คนส่วนใหญ่มักคิดถึงเครื่องยนต์กลไกต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นรถยนต์เครื่องจักร แต่เมื่อ เดวิด ซี.แม็กเคลลันด์ (David C. McClelland) แห่งมหาวิทยาลัยฮาร์เวิร์ดได้นำเสนอโมเดลภูเขาน้ำแข็ง (Iceberg Model) ในการอธิบายแนวคิดเรื่องสมรรถนะของบุคคลความสนใจเรื่องสมรรถนะของบุคคลก็มีแพร่หลายมากขึ้น และเมื่อโลกก้าวเข้าสู่คริสต์ศตวรรษที่ ๒๑ ในทางการศึกษา สมรรถนะ จะมีความหมายอย่างไร คณะกรรมการจัดทำพจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ร่วมสมัยสำนักงานราชบัณฑิตยสภาได้คำอธิบายไว้ดังนี้

สมรรถนะ (competency) หมายถึงความสามารถที่แสดงออกทางพฤติกรรมและการกระทำในการปฏิบัติตนและปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จโดยประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะและคุณลักษณะต่าง ๆ ที่ตนมีให้เหมาะสมสอดคล้องกับบริบทของสังคมและวัฒนธรรมในสถานการณ์ที่หลากหลาย

สมรรถนะมีหลายประเภทและเป็นพฤติกรรมหรือการกระทำที่สามารถวัดและประเมินผลได้ สมรรถนะของคนในแต่ละบุคคลมีหลากหลายและ

แตกต่างกันตามความจำเป็นของการดำรงชีวิตในยุคนั้น ๆ การพัฒนาสมรรถนะของบุคคลเป็นเรื่องที่จำเป็นสำหรับทุกองค์กร เนื่องจากสมรรถนะเป็นคุณสมบัติสำคัญที่ช่วยให้บุคคลประสบความสำเร็จในการทำงานและการดำรงชีวิต

แม็กเคลลันด์อธิบายแนวคิดเรื่องสมรรถนะไว้ว่าการที่บุคคลจะมีพฤติกรรมในการทำงานอย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับสิ่งที่บุคคลนั้นมีอยู่จนได้แก่ ความรู้และทักษะความสามารถต่าง ๆ สมรรถนะเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จของการทำงานที่ดีกว่าเขาวินปัญญา (intelligence) ดังจะเห็นได้ว่าผู้ที่เรียนเก่งอาจไม่ประสบความสำเร็จในการทำงานเสมอไป แต่ผู้ที่ทำงานเก่งมักประสบความสำเร็จสูงในการทำงาน เนื่องจากเป็นผู้ที่สามารถประยุกต์ใช้หลักการวิธีการ ทักษะ และคุณลักษณะต่าง ๆ ที่ตนมีอยู่ให้เกิดประโยชน์ในงานที่ทำ

เนื่องจากสมรรถนะเป็นคุณสมบัติที่ช่วยให้บุคคลประสบความสำเร็จในการทำงาน สมรรถนะจึงเป็นผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษาและการเรียนรู้ ผู้บริหาร ครูและผู้สอนในทุกระดับการศึกษาจึงควรช่วยกันพัฒนาผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะสำคัญที่จะเป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ.

จินดารัตน์ โพธิ์นอก